CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

cu privire la respingerea recursului depus de Liubovi Brînza,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Liubovi Brînza cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017

împotriva încheierii din 18 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 3r-270/24
NR. PIGD 2-19022370-01-3r-15112024*)*

Potrivit art. 188 Codul administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani.

Curtea de apel Bălți: A. Garbuz, I. Grosu, S. Șleahtițki,

18 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Liubovi Brînza

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Ion Malanciuc, *Preşedinte,*
Oxana Parfeni,
Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 septembrie 2024, Liubovi Bînza a depus la Curtea de Apel Bălți cerere prin care a solicitat intentarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

2. În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017, s-a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să admită cererea candidatului Liubovi Brînza privind admiterea în profesia de avocat, în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

3. Notează că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2018, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului înaintată de Uniunea avocaților din Republica Moldova.

4. Totodată, potrivit mențiunilor efectuate pe hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017, hotărârea este irevocabilă.

5. Conform avizului de recepție seria/nr. DS203525739AS, atestă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017, a fost pusă în executare la 27 februarie 2019, de către Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

6. Menționează că, la 16 ianuarie 2024 a depus cerere în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, prin care a solicitat executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

7. Comunică că, până la etapa actuală Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova nu a executat hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

8. Prin încheierea din 18 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibilă spre examinare cererea înaintată de Liubovi Brînză privind executarea hotărârii nr. 3-476/17 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la 05 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Liubovi Brînza împotriva Uniunii avocaților din republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al RM privind contestarea actului administrativ.

9. Împotriva încheierii din 18 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, la data de 25 octombrie 2024, Liubovi Brînza, a depus recurs prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii Curții de apel Bălți din 18 octombrie 2024, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți pentru intentarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

10. În motivarea recursului Liubovi Brînza a indicat că, în esență, Curtea de Apel Bălţi a motivat în felul următor „hotărârea nu a fost pusă în executare în termenul stabilit de lege. Conform prevederilor art. 188 Cod administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu. Hotărârea nu a fost pusă în executare nici în termenul de 3 ani după intrarea în vigoare a codului administrativ. Drept urmare, se constată că cererea creditorului Liubovi Brînză privind executarea documentului executoriu - hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017 este inadmisibilă, în condițiile în care hotărârea nu a fost pusă în executare în termenii legali”.

11. Notează că, cu referire la singurul argument al instanței de judecată privind inadmisibilitatea cererii, care se bazează pe faptul hotărârea nu a fost pusă în executare în termenii legali, este esențial să sublinieze că, în conformitate cu Codul administrativ, nu există o prevedere legală care să stabilească un termen pentru punerea în executare a titlurilor executorii emise conform art. 250 din acest Cod.

12. Codul administrativ, în structura sa actuală, nu prevede un termen limită în care creditorii trebuie să pună în executare deciziile sau hotărârile instanțelor judecătorești. Astfel, în contextul statului de drept, toate acțiunile autorităților trebuie să se fundamenteze pe o bază legală solidă. Iar atâta timp cât Codul administrativ nu impune un termen specific, instanța nu poate considera că neexecutarea hotărârii în termenul dorit constituie un motiv valid pentru inadmisibilitate. Respectarea principiului legalității impune ca instanța să recunoască dreptul părților de a solicita executarea, fără a fi constrânse de un termen neprevăzut.

13. Potrivit art. 188 din Codul administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu.

14. Menționează că, instanța de judecată eronat a aplicat în speță prevederile art. 188 Cod administrativ, ignorând caracterul specific al normelor aplicabile actelor administrative și hotărârilor judecătorești.

15. Subliniază că, așa cum rezultă din textul legislativ, art. 188 Cod administrativ se referă exclusiv la actele administrative individuale, fără a se

extinde asupra hotărârilor judecătorești sau altor titluri executorii care sunt reglementate distinct în Capitolul VI din Cartea a Treia a Codului administrativ, dedicat „Executării hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare”.

16. Atrage atenția că aplicarea eronată a art. 188 din Codul administrativ în contextul hotărârilor judecătorești poate genera confuzii și ambiguități în interpretarea normelor legale. Instanțele trebuie să respecte regulile de interpretare juridică și să evite aplicarea unor norme care nu sunt relevante pentru cazul în discuție, pentru a asigura predictibilitatea și stabilitatea sistemului de justiție.

17. Relevă că, Codul administrativ nu stipulează un termen de punere în executare a titlurilor executorii, consideră că instanța a aplicat greșit acest principiu în evaluarea cererii. Fiind esențial ca drepturile părților să fie protejate, iar instanțele să fie consecvente în aplicarea legii, fără a introduce criterii suplimentare care nu au fundament juridic.

18. Mai indică că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 5 mai 2017 a fost pusă în executare, fapt confirmat prin răspunsul nr. 7756 din 23 august 2024 al aceleași instanțe, precum și prin avizul de recepție seria/nr. DS203525739AS.

19. Conform acestor documente, se atestă că hotărârea a fost pusă în executare la 27 februarie 2019 de către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, ceea ce contrazice afirmațiile anterioare privind inadmisibilitatea cererii pe baza lipsei punerii în executare.

20. Prin răspunsul nr. 7756 din 23 august 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a comunicat că potrivit materialelor dosarului nr. 3-476/2017 la acțiunea înaintată de Liubovi Brînza împotriva Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat, la 27 februarie 2019 au fost expediate actele judecătorești emise pe marginea cauzei vizate în adresa Comisiei de Licențiere, pentru executare. Actele au fost recepționate de către destinatar, fapt confirmat prin avizul de recepție.

21. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 32 din Legea contenciosului administrariv nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data emiterii hotărârii judecătorești, precum și datat punerii în executare), rezultă că obligația de a pune în executare hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 5 mai 2017 i-a revenit Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și nicidecum reclamantei Liubovi Brînza.

22. Astfel, contrar celor constatate în încheierea contestată, potrivit avizului de recepție seria/nr. DS203525739AS, se atestă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 5 mai 2017, a fost pusă în executare la 27 februarie 2019.

23. Faptul neexecutării în termenul de 30 zile prevăzut la art. 32 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sectorul Râșcani din 5 mai 2017, începând cu data de 27 februarie 2019, când a fost recepționată hotărârea de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, este imputabil Comisiei de licențiere, şi nicidecum creditorului Liubovi Brînza.

24. La acest capitol, relevă că încălcarea termenului de 30 de zile prevăzut la art. 32 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, nu decade Comisia de licențiere a profesiei de avocat în obligația de a executa hotărârea instanței judecătorești, dar generează tragerea la răspundere a conducătorului autorității publice în a cărei sarcină a fost pusă executarea hotărârii.

25. În concluzie, evidențiază că hotărârea din 5 mai 2017 a fost pusă în executare la 27 februarie 2019, iar argumentele referitoare la inadmisibilitatea cererii sunt nejustificate.

26. Prin referința depusă la 06 decembrie 2024, terțul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată și menținerea actului judecătoresc contestat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Art. 191 alin. (5) lit. b) Cod administrativ prevede următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor şi a încheierilor curților de apel.”

28. Art. 241 alin. (1) Cod administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi.”

29. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

30. Art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

31. Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

32. Art. 249 din Codul administrativ prevede că:

„Hotărârile judecătorești şi alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol.

Pentru executarea hotărârilor judecătorești şi a tranzacțiilor judiciare de împăcare sânt competente instanţele de apel.

Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Prevederile art.174 se aplică corespunzător."

33. Art. 250 Codul administrativ:

„Titluri executorii sânt: a) hotărârile judecătorești executorii; b) încheierile judecătorești executorii conform art.214 şi 215; c) tranzacţiile de împăcare conform art.217."

34. Art. 251 Codul administrativ:

„Hotărârile judecătoriilor sânt executorii după expirarea termenului de apel.

Deciziile instanţelor de apel sînt executorii de la emiterea lor.

Încheierile judecătoriilor şi ale instanţelor de apel sînt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora.

Deciziile Curţii Supreme de Justiţie sînt executorii din momentul emiterii lor."

35. Art. 252 din Codul administrativ reglementează că:

„Executarea în privinţa persoanelor fizice şi juridice de drept privat se face conform prevederilor titlului VII din cartea a doua, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva."

MOTIVAREA INSTANȚEI

36. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea contestată la 18 octombrie 2024, fiind notificată recurentului la data de 23 octombrie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f. d. 20).

37. Cererea de recurs a fost depusă la data de 25 octombrie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 249 din Codul administrativ.

38. Studiind materialele dosarului, precum și argumentele recurentei invocate în cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

39. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prin hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătorie Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea reclamantului Liubovi Brînza s-a admis parțial. S-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 10 octombrie 2016, în partea respingerii cererii candidatului Liubovi Brînza privind admiterea în profesia de avocat, cu obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să admită cererea candidatului Liubovi Brînza

privind admiterea în profesia de avocat, în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

40. De asemenea după cum rezultă din mențiunea din hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătorie Chișinău, sediul Râșcani, hotărârea a devenit irevocabilă la 05 iunie 2017

41. Prin încheierea din 20 februarie 2018 a Curții de apel Bălți, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului înaintat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova. S-a restituit cererea de apel formulată de Uniunea Avocaților din Republica Moldova împotriva hotărârii judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Liubovi Brînza către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ, ca fiind depusă tardiv.

42. Se mai atestă că, la 24 septembrie 2024, Liubovi Brînza a depus la Curtea de Apel Bălți cerere prin care a solicitat intentarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

43. Ulterior prin încheierea din 18 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibilă spre examinare cererea înaintată de Liubovi Brînză privind executarea hotărârii nr. 3-476/17 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la 05 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Liubovi Brînza împotriva Uniunii avocaților din republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al RM privind contestarea actului administrativ.

44. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul Curţii Supreme de Justiţie constată ca justificată concluzia Curții de Apel Bălți de declararea ca inadmisibilă cererea înaintată de Liubovi Brînză privind executarea hotărârii nr. 3-476/17 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la 05 mai 2017, din motivele ce succed.

45. Astfel, în accepțiunea art. 249 din Codul Administrativ, hotărârile judecătorești şi alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești şi a tranzacțiilor judiciare de împăcare sânt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art.174 se aplică corespunzător.

46. Conform art. 250 cin Codul administrativ, titluri executorii sânt: hotărârile judecătorești executorii; încheierile judecătorești executorii conform art.214 şi 215; şi tranzacțiile de împăcare conform art.217.

47. De asemenea, art. 251 din Codul administrativ, prevede că, hotărârile judecătoriilor sânt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sânt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătoriilor şi ale instanțelor de apel sânt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sânt executorii din momentul emiterii lor.

48. În corespundere cu art. 188 Codul administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu.

49. Astfel, reieșind din cele sus menționate, completul Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, Curtea de Apel Bălți întemeiat a ajuns la concluzia de a declara ca inadmisibilă cererea înaintată de Liubovi Brînză privind executarea hotărârii nr. 3-476/17 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la 05 mai 2017.

50. Instanța de recurs va nota că critica recurentului în sensul că, în Codul administrativ nu este există o normă care să stabilească un termen pentru punerea în executare a titlurilor executorii, precum și faptul că hotărârea a pusă în executare conform prevederile art. 32 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2020 (în vigoare la data emiterii hotărârii judecătorești), nu poate fi reținut ca fiind întemeiate.

51. În susținerea acestui punct de vedere, se va nota că la 1 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, respectiv, începând cu această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale prevăzute de acesta.

52. Conform art. 258 alin. (3) Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

53. Prin urmare, având în vedere principiul *lex posterior derogat legi priori,* conform căruia legea mai recentă primează faţă de legea mai veche, aplicabile speței sunt prevederile Codul administrativ. În plus aplicabilitatea în speță a prevederilor Codului administrativ se confirmă și prin faptul că cererea privind intentarea procedurii de executare a fost depusă la Curtea de Apel Bălți, căreia îi este atribuită competenta respectivă anume prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, care, la art. 249 alin. (2) stabilește că pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel.

54. Astfel, termenul de prezentare a documentelor executorii spre executare urmează a fi calculat în ordinea prevăzută de art. 188 Cod administrativ, potrivit căruia acestea pot fi executate într-un termen de 3 ani.

55. În consecință, se atestă că prin hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea reclamantului Liubovi Brînza s-a admis parțial. s-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 10 octombrie 2016, în partea respingerii cererii candidatului Liubovi Brînza privind admiterea în profesia de avocat, cu obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să admită cererea candidatului Liubovi Brînza privind admiterea în profesia de avocat, în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. Aceasta a devenit executorie la 05 iunie 2017 și se impune în mod cert concluzia că cererea privind intentarea procedurii de executare, depusă de către Liubovi Brînza la 24 septembrie 2024, este în afara termenului legal.

56. Se reține și faptul că, art. 32 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2020 odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, la data de 1 aprilie 2019, a devenit inaplicabil.

57. Fată de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată şi legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, completul Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menține încheierea Curții de Apel Bălți.

58. Din aceste motive, în conformitate cu art. 243 alin .(1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Liubovi Brînza.

Menține încheierea din 18 octombrie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Liubovi Brînza cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 05 mai 2017.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte	Ion Malanciuc
Judecători	Oxana Parfeni
	Diana Stănilă